

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych.¹

§ 1.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Sejm stwierdza, iż oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
- 4) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
- 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
- 6) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga – prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
- 7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
- 8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
 - dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
 - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
 - dostępu do informacji,
 - możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 9) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- 10) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

§ 2.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzając, iż powyższe prawa wynikają z Konstytucji, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego, wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.

§ 3.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do składania corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informacji o podjętych działaniach w celu urzeczywistnienia praw osób niepełnosprawnych.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹ M.P. poz. 475.

**WYKAZ MINISTRÓW I URZĘDÓW,
KTÓRE NADESŁAŁY INFORMACJĘ O DZIAŁANIACH PODEJMOWANYCH
W 2016 R. NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Ministrowie

1. Minister – członek Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Minister Cyfryzacji
3. Minister Infrastruktury i Budownictwa
4. Minister Sportu i Turystyki
5. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
6. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
7. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
8. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
9. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Minister Obrony Narodowej
11. Minister Rozwoju i Finansów
12. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
13. Minister Zdrowia
14. Minister Środowiska
15. Minister Energii
16. Minister Spraw Zagranicznych
17. Minister Edukacji Narodowej
18. Minister Sprawiedliwości

Urzędy

- 1) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- 2) Centralny Instytut Ochrony Pracy
- 3) Centralny Zarząd Służby Więziennej
- 4) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- 5) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- 6) Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
- 7) Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- 8) Główny Urząd Statystyczny
- 9) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- 10) Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- 11) Komenda Główna Policji
- 12) Komenda Główna Straży Granicznej
- 13) Narodowy Fundusz Zdrowia
- 14) Ochotnicze Hufce Pracy
- 15) Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
- 16) Urząd Komunikacji Elektronicznej
- 17) Urząd Lotnictwa Cywilnego
- 18) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- 19) Urząd Transportu Kolejowego
- 20) Urząd Zamówień Publicznych

- 21) Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- 22) Główny Inspektor Pracy - Państwowa Inspekcja Pracy
- 23) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- 24) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 25) Krajowe Biuro Wyborcze

**ZATRUDNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2016 R.
W MINISTERSTWACH ORAZ URZĘDACH**

Miejsce zatrudnienia	Zatrudnienie w 2016 r.			Wpłaty na PFRON z tytułu nieosiągnięcia ustawowego wskaźnika zatrudniania osób niepełnosprawnych
	Ogółem	Osób niepełnosprawnych		
	liczba etatów	liczba etatów	%	
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	556,25	10,5	1,89%	467 758
Ministerstwo Cyfryzacji	358,75	9,75	2,72%	261 107
Ministerstwo Edukacji Narodowej	318,53	4	1,25%	318 911
Ministerstwo Energii	378,94	5	1,32%	351 559
Ministerstwo Finansów	2 186,89	43,75	2,00%	1 780 038
Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	320,00	5	1,56%	276 144
Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa	742,48	15,5	2,09%	524 628
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	388,35	8	2,06%	293 789
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	390,50	15,6	3,95%	b.d.
Ministerstwo Obrony Narodowej	785,00	13,4	1,70%	669 456
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	828,58	29,95	3,61%	87 070
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	776,185	18	2,32%	468 336
Ministerstwo Rozwoju	1718,90	28,76	1,67%	1 573 584
Ministerstwo Sportu i Turystyki	238,00	5	2,10%	164 061
Ministerstwo Sprawiedliwości	b.d.	28,1	b.d.	b.d.
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	943,90	13	1,38%	789 525
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1 682,24	17	1,01%	1 633 076
Ministerstwo Środowiska	595,00	18,55	3,11%	270 368
Ministerstwo Zdrowia	711,00	19	2,67%	404 421
Razem	13 919,49	307,86	2,13%	11 308 686

Miejsce zatrudnienia	Zatrudnienie w 2016 r.			Wpłaty na PFRON z tytułu nieosiągnięcia ustawowego wskaźnika zatrudniania osób niepełnosprawnych
	Ogółem	Osób niepełnosprawnych		
	liczba etatów	liczba etatów	%	
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	11 235,013	382,00	3,40%	5 392 329
Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	bd	bd	b.d.	bd
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego	195,575	3,80	1,94%	134 883
Urząd Lotnictwa Cywilnego	386,30	5,00	1,29%	362 571
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	4 753,81	70,00	1,47%	3 781 002
Ochotnicze Hufce Pracy	3 446,27	217,00	6,30%	333 116
Służba Więzienna	29 306,68	52,83	0,19%	496130
Główny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	151,525	3,00	1,97%	44 347
Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego	37,48	8,71	23,23%	0,00
Główny Urząd Statystyczny	6 030,00	363,00	6,02%	1 189 034
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	6 111,39	317,11	5,19%	449 269
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	1 969,40	72,00	3,65%	172 099
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	144,64	6,88	6,14	1371*
Policja (ogółem)	24 329,065	1 671,405	6,86%	2 633 702
Krajowe Biuro Wyborcze	404,38	4,75	1,17%	60 845
Straż Graniczna	3 382,105	217,333	6,42%	91 921
Państwowa Inspekcja Pracy	2649,95	172,99	6,6%	0,00
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	932,38	111,85	11,97%	0,00
Narodowy Fundusz Zdrowia	5 243,24	236,17	4,50%	1 723 810
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	146,40	10,00	6,83%	0,00
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	504,30	6,00	1,19%	415 297
Urząd Komunikacji Elektronicznej	630,24	11,00	1,75%	b.d.
Urząd Transportu Kolejowego	273,00	11,00	8,40%	0,00
Urząd Zamówień Publicznych	181,32	7,00	3,81%	57 486
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	45 278,954	1 547,20	3,42%	19 683 029
Razem	143 117,757	5 328,048	4,84%	37 030 420

*wpłata na PFRON za styczeń 2016 r. Od lutego 2016 r. KRRiT osiągnęła wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych powyżej 6% (brak wpłat na PFRON).

**INFORMACJA O OSOBACH NIEPEŁNOSPRAWNYCH, KTÓRE
UCZESTNICZYŁY W 2016 R.
W NABORZE NA WOLNE STANOWISKA PRACY W SŁUŻBIE CYWILNEJ²,
NADEŚLANA PRZEZ MINISTRÓW I KIEROWNIKÓW URZĘDÓW³**

Ministerstwo, Urząd centralny	Liczba osób niepełnosprawnych które:	
	złożyły oferty	zostały zatrudnione
Ministerstwa		
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	30	0
Ministerstwo Cyfryzacji	17	b.d.
Ministerstwo Edukacji Narodowej	39 ⁴	1
Ministerstwo Energii	16	1
Ministerstwo Finansów	22	1
Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	17	1
Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa	34	0
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	12	0
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	34	1
Ministerstwo Obrony Narodowej	14	1

² Od 26 listopada 2011 r., tj. wejścia w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1183) ministerstwa i urzędy centralne mają ustawowy obowiązek zamieszczania informacji w ogłoszeniach o naborze dotyczącej: wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ministerstwie (urzędzie), konieczności złożenia dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność.

Jeżeli wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia o naborze, jest niższy niż 6%, pierwszeństwo w zatrudnianiu przysługuje osobie niepełnosprawnej, o ile znajduje się ona w gronie wyłonionych w toku naboru, nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów, spełniających wymagania niezbędne oraz w największym stopniu spełniających wymagania dodatkowe.

W ogłoszeniach o naborach na wolne stanowiska pracy zamieszcza się również – zgodnie z ustawą – informację dotyczącą charakteru pracy na stanowisku, sposobu wykonywania zadań, miejscu i otoczeniu organizacyjno-technicznym stanowiska pracy, w tym zamieszczane są informacje istotne dla osób niepełnosprawnych ubiegających się o zatrudnienie.

³ Dotyczy ministerstw i urzędów, w których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, z późn. zm.), w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia o naborze, jest niższy niż 6%.

⁴ Dane przekazane w tym zakresie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dotyczą liczby ofert złożonych w ramach naborów przeprowadzonych w roku 2016, a nie liczby osób przystępujących do naborów.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	30	3
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	15	0
Ministerstwo Rozwoju	53	2
Ministerstwo Sportu i Turystyki	2	0
Ministerstwo Sprawiedliwości	b.d.	b.d.
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	0	0
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	19	1
Ministerstwo Środowiska	21	2
Ministerstwo Zdrowia	72	2
Urzędy		
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	b.d.	b.d.
Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	b.d.	b.d.
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego	19	1
Urząd Lotnictwa Cywilnego	9	0
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	41	5
Ochotnicze Hufce Pracy	b.d.	b.d.
Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego	b.d.	b.d.
Główny Urząd Statystyczny	95	5
Główny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	b.d.	0
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	217	16
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	43	8
Policja (ogółem)	583	14
Krajowe Biuro Wyborcze	b.d.	b.d.
Straż Graniczna	18	6
Służba Więzienna	9	4
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	b.d.	b.d.
Narodowy Fundusz Zdrowia	b.d.	17
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	15	0
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	28	1
Urząd Komunikacji Elektronicznej	11	0
Urząd Transportu Kolejowego	10	0

Urząd Zamówień Publicznych	14	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	b.d.	b.d.

**DOSTOSOWANIE BUDYNKÓW MINISTERSTW I URZĘDÓW
DO POTRZEB I MOŻLIWOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Nazwa instytucji	Dostosowanie
Ministerstwo Sprawiedliwości	Częściowe dostosowanie. Od 2012 roku budynki Ministerstwa są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. W 2016 r. w budynku przy Al. Róż 2 zakończono remont kapitalny, w ramach którego uwzględniono wymagania dla osób niepełnosprawnych.
Ministerstwo Cyfryzacji	Częściowe dostosowanie. W 2016 r. Ministerstwo sprawowało trwały zarząd względem dwóch budynków, z czego jeden jest w pełni dostosowany, zaś drugi jest częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2016 r. wykonano projekt zewnętrznego podjazdu dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Realizacja zadania przewidziana jest na 2017 r.
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo sprawuje trwały zarząd wobec 3 budynków, z czego 2 są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto najmowane są 3 obiekty, czego 2 są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, a 1 jest częściowo dostosowany. Jeden budynek będący w trwałym zarządzie Ministerstwa Energii jest użytkowany przez MRPiPS. Budynek jest częściowo dostosowany. W 2016 r. Ministerstwo nie realizowało działań mających na celu przystosowanie użytkowanych budynków.
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Częściowe dostosowanie. Kancelaria użytkuje trzy (zabytkowe) budynki, z czego jeden jest dostosowany – poza jednym piętrem w najstarszym skrzydle budynku.
Ministerstwo Rozwoju	Całkowite dostosowanie W trwałym zarządzie Ministerstwa Rozwoju znajdują się obecnie dwa budynki, osoby niepełnosprawne mają swobodny dostęp do obu budynków. W 2016 r. dostosowano znaczną część toalet: w jednym budynku od wysokiego parteru do V piętra, w drugim toaletę w holu.
Ministerstwo Edukacji Narodowej	Częściowe dostosowanie. W budynku Ministerstwa Edukacji Narodowej (budynek zabytkowy) istnieje częściowe dostosowanie. Osoby niepełnosprawne mają zapewnioną pomoc pracowników ochrony.
Ministerstwo Energii	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo od dnia 1 marca 2016 r. posiada w trwałym zarządzie jeden budynek. Modernizacja budynku planowana jest na 2017 r.
Ministerstwo Finansów	Całkowite dostosowanie W 2016 r. nie podejmowano działań mających na celu przystosowanie użytkowanego budynku.
Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo wynajmuje jeden budynek (od marca 2016 r.), w znacznej części dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2016 r. na jednym z trzech pięter wyremontowano toaletę, z uwzględnieniem ww. potrzeb. Trwają remonty kolejnych części powierzchni biurowej wynajmowanej przez Ministerstwo.
Ministerstwo	Częściowe dostosowanie.

Infrastruktury i Budownictwa	Ogólnodostępne części budynków zajmowanych przez MIB dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z przekazanych informacji wynika, że powierzchnie biurowe nie w pełni są dostosowane do ww. potrzeb.
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Całkowite dostosowanie. Budynek Ministerstwa jest całkowicie przystosowany i dostępny dla osób niepełnosprawnych.
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Całkowite dostosowanie. MRiRW użytkuje jeden budynek, w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, w związku z czym w 2016 r. nie podejmowano działań mających na celu przystosowanie użytkowanego budynku
Ministerstwo Sportu i Turystyki	Częściowe dostosowanie. Pomieszczenia wykorzystywane przez Ministerstwo, mieszczące się w dwóch lokalizacjach są częściowo dostępne dla osób niepełnosprawnych – dalsze dostosowania będą uzależnione od decyzji właścicieli budynku i Stołecznego Konserwatora Zabytków.
Ministerstwo Środowiska	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo posiada w zarządzie jeden budynek, w większości dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2016 r. Ministerstwo podjęło dalsze działania celem likwidacji barier architektonicznych: przystosowano na parterze wejście od strony wewnętrznej, tj. zniwelowano różnice poziomów, usunięto dwa stopnie oraz poszerzono drzwi. Planowane jest także dalsze usuwanie barier.
Ministerstwo Zdrowia	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo zarządza 5 budynkami, wszystkie podlegają nadzorowi konserwatora zabytków. Z uwagi na to likwidacja barier jest utrudniona. Częściowo dostosowano wejścia, zamontowano windy i schodolazy.
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo zajmuje 4 zabytkowe budynki, z czego jeden jest całkowicie dostępny, w dwóch aktualnie trwają prace dostosowawcze, jeden jest niedostępny dla osób niepełnosprawnych. W 2016 r. Ministerstwo zakończyło remont (uwzględniający dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych) zabytkowego budynku przy ul. Ksawerów 13 w Warszawie. Kolejne remonty planowane są na przyszłe lata.
Ministerstwo Obrony Narodowej	Częściowe dostosowanie. Obiekty Ministerstwa noszą status terenu zamkniętego i jako takie - zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) nie wymagają dostosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Niezależnie od tego przeprowadzane w Ministerstwie remonty uwzględniają ww. potrzeby.
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Częściowe dostosowanie. Ministerstwo zajmuje 5 budynków, z czego 3 są w pełni dostosowane. Jeden budynek jest częściowo dostosowany. W 2016 r. Ministerstwo przejęło w użytkowanie kolejny budynek – całkowicie niedostosowany.
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	Brak danych dotyczących dostosowania użytkowanych budynków. Poinformowano jedynie o przystosowaniu czytelnicy archiwum, przeznaczonej dla interesantów.
Państwowa Inspekcja Pracy	Częściowe dostosowanie. Wśród jednostek PIP 33 obiekty (w tym Główny Inspektorat Pracy) dostosowane zostały przed 2016 r. W roku 2016 dostosowano 3 obiekty, w tym jeden częściowo (poprzez zakup schodolazu). 3 obiekty są w trakcie dostosowywania, w tym jeden w trakcie zmiany siedziby. Niedostosowane

		są 23 jednostki.
	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	Brak dostosowania Rada zajmuje cztery budynki, z czego jeden znajduje się w trwałym zarządzie, w trzech zaś KRRiT wynajmuje powierzchnie. W ubiegłych latach Biuro KRRiT podjęło działania mające na celu przynajmniej częściowe przystosowanie obiektu będącego w trwałym zarządzie jak i wynajmowanych powierzchni do potrzeb osób niepełnosprawnych, jednak dalsze zmiany w przedmiotowym zakresie będą możliwe dopiero po wyjaśnieniu stanu prawnego nieruchomości będącej w trwałym zarządzie KRRiT oraz od inicjatywy właścicieli wynajmowanych przez Biuro KRRiT powierzchni.
	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Całkowite dostosowanie. Wszystkie budynki, w których Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizuje zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji (...) tj. Biuro i Oddziały, są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostępność budynków jest monitorowana i na bieżąco usprawniana (obecnie - w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).
	Policja	Załącznik nr 8
	Służba Więzienna	Załącznik nr 6
	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Częściowe dostosowanie. Dwa obiekty są dostępne dla osób niepełnosprawnych. Są to nieruchomość pozostająca w trwałym Zarządzie UOKiK (Centrala Urzędu) oraz część budynku znajdująca się w trwałym zarządzie UOKiK gdzie mieści się Delegatura UOKiK w Krakowie. Jeden budynek (w Poznaniu) jest niedostępny dla osób niepełnosprawnych. Brak budynków w trakcie przystosowywania dla osób niepełnosprawnych.
	Urząd Transportu Kolejowego	Całkowite dostosowanie. W związku z całkowitym dostosowaniem w 2016 r. nie podejmowano działań mających na celu przystosowanie użytkowanego budynku
	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Całkowite dostosowanie. Agencja wynajmuje powierzchnie w kompleksie przy ul. Poleczki 33, w budynku całkowicie dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Częściowe dostosowanie w jednostkach terenowych. Z 333 obiektów użytkowanych przez ARiMR 119 jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 56 jednostek terenowych można uznać za częściowo dostępne dla osób niepełnosprawnych, natomiast w 3 trwają prace dostosowawcze. W pozostałych 156 jednostkach prace dostosowawcze przeprowadzane będą w miarę posiadanych środków finansowych.
	Centralny Instytut Ochrony Pracy	Brak danych
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Częściowe dostosowanie. Struktura organizacyjna GDDKiA składa się z centrali i 16 Oddziałów terenowych oraz wyodrębnionego lokalizacyjnie Zespołu Historii Drogownictwa. W chwili obecnej 44 budynki są dostępne dla osób niepełnosprawnych w tym 1 został dostosowany w 2016 r. W trakcie przystosowywania znajduje się 5 obiektów.
	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	Częściowe dostosowanie. GINB posiada w trwałym zarządzie jeden budynek, nie w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z uwagi na małe wymiary szybów windowych nie ma możliwości zwiększenia wymiarów wind. W 2016 r. nie podejmowano działań związanych z dostosowaniem ogólnodostępnych części budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	Całkowite dostosowanie. Biuro GIODO wynajmuje powierzchnię biurową na siedzibę w budynku INTRACO przy ul. Stawki 2 - w tej lokalizacji przyjmowani są petenci i jest całkowicie dostępna dla osób niepełnosprawnych.
Główna Biblioteka Pracy	Całkowite dostosowanie. Siedziba główna mieści się w budynku będącym w trwałym zarządzie MRPiPS, całkowicie dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dział Zbiorów dla Niewidomych, mieszczący się w Warszawie przy ul. Konwiktorskiej 7, użytkuje powierzchnię wynajmowaną od Polskiego Związku Niewidomych, który jest administratorem budynku. W budynku znajduje się winda zewnętrzna i wewnętrzna.
Główny Urząd Statystyczny	Częściowe dostosowanie. Spośród budynków będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych służb statystyki publicznej: <ul style="list-style-type: none"> - 24 budynki są całkowicie dostępne dla osób niepełnosprawnych, - 19 budynków jest częściowo przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, - 19 budynków jest niedostosowanych dla osób niepełnosprawnych; w obiektach tych ze względu na rozwiązania konstrukcyjne, zabytkowy charakter lub wynajem tylko części powierzchni biurowej przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych jest utrudnione.
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	Całkowite dostosowanie. Urząd nie podejmuje samodzielnie działań mających na celu dostosowanie pomieszczeń, ponieważ użytkowany obiekt jest użyczony od Ministerstwa Rozwoju. .
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	Częściowe dostosowanie. Obiekty Kasy według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. to: <ul style="list-style-type: none"> - 209 obiektów (76% ogółu) całkowicie dostępnych dla osób niepełnosprawnych, - 66 (24% ogółu) obiektów niedostępnych, - 9 obiektów jest w trakcie przystosowywania dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
Narodowy Fundusz Zdrowia	Częściowe dostosowanie. W 2016 roku kontynuowano prace mające na celu przystosowanie użytkowanych przez Fundusz nieruchomości do potrzeb osób niepełnosprawnych. Narodowy Fundusz Zdrowia użytkuje 123 obiekty. Trzy z tych obiektów – wszystkie należące do Kujawsko Pomorskiego OW. NFZ – posiadają bariery architektoniczne.
Ochotnicze Hufce Pracy	Częściowe przystosowanie. Spośród obiektów będących w trwałym zarządzie OHP: <ul style="list-style-type: none"> - 7 obiektów jest całkowicie przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, - 46 jest częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, - 78 budynków posiada bariery architektoniczne.
Krajowe Biuro Wyborcze	Całkowite dostosowanie centrali. Brak danych na temat dostosowania delegatur terenowych. Krajowe Biuro Wyborcze nie posiada własnej bazy lokalowej. Siedziba Państwowej Komisji Wyborczej i „centrali” Krajowego Biura Wyborczego mieści się w budynku Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, z zapewnionym dostępem dla osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia delegatur terenowych Krajowego Biura Wyborczego (49) są również wynajmowane lub zajmowane są na podstawie innego tytułu i mieszczą się w większości w budynkach administracji publicznej (najczęściej w urzędach wojewódzkich).

	Straż Graniczna	<p>Częściowe dostosowanie. Stan dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych ogólnodostępnych części budynków, będących w trwałym zarządzie SG, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 83 budynki dostępnych dla osób niepełnosprawnych, – 11 budynków w trakcie dostosowywania, – 2 budynki dostosowane w 2016 r.
	Straż Pożarna	<p>Brak dostosowania. W zakresie przystosowania budynków wg stanu na 31 grudnia 2016, oba budynki KG PSP nie spełniały wymagań, przy czym jeden budynek objęty był robotami budowlano-modernizacyjnymi (prace trwają nadal), które dostosują budynek do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
	Urząd Komunikacji Elektronicznej	<p>Całkowite dostosowanie. Budynki Centrali Urzędu Komunikacji Elektronicznej jak również ich otoczenie są przystosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością. W obiektach Centrali Urzędu Komunikacji Elektronicznej nie wykonywano w 2016 r. żadnych prac mających na celu ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jak wynika z przesłanych informacji, dotyczących delegatur UKE, 8 obiektów jest częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 5 obiektów jest całkowicie dostosowanych, natomiast niedostosowane są 3 obiekty.</p>
	Urząd Lotnictwa Cywilnego	<p>Częściowe dostosowanie. Siedziba ULC w Warszawie jest całkowicie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ze względu na to, że budynek jest całkowicie dostępny dla osób niepełnosprawnych, w 2016 r. nie istniała potrzeba przeprowadzenia prac likwidujących bariery funkcjonalne dla osób niepełnosprawnych. Urząd posiada 11 delegatur i jednostek terenowych, z czego sześć lokalizacji spełnia warunki obiektów przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych, jedna lokalizacja jest w trakcie przystosowywania dla osób niepełnosprawnych (prace zostaną ukończone 1.04.2017), cztery lokalizacje nie są przystosowane do obsługi osób niepełnosprawnych.</p>
	Urząd Zamówień Publicznych	<p>Całkowite dostosowanie. Budynek Urzędu Zamówień Publicznych, jest całkowicie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<p>Częściowe dostosowanie. Zakład przystosował 162 budynki do potrzeb osób niepełnosprawnych w ogólnodostępnych częściach. . W ramach tej liczby 35 budynków dostosowanych jest całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, zaś 69 budynków dostosowanych jest częściowo. W 2016 r. dostosowano 9 ze 162 budynków, 10 budynków jest w trakcie dostosowywania, z czego 3 będą dostosowane całkowicie, 3 bez toalet na wyższych kondygnacjach, zaś w 4 będą dostępne na parterach. Niedostępnych dla niepełnosprawnych jest 221 budynków i będą one systematycznie, w miarę możliwości technicznych, dostosowywane. Niektóre obiekty ze względu na objęcie ochroną konserwatora zabytków, a także zbyt ciasne szyby windowe i niemożność dobudowy dźwigów zewnętrznych i pochylni, nie będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>

**DZIAŁANIA W 2016 R. ZAKRESIE LIKWIDACJI BARIER FUNKCJONALNYCH
W ZAKŁADACH PENITENCJARNYCH**

Lp.	Wyszczególnienie działania	Nazwa jednostki organizacyjnej i opis zadania
1.	Kompleksowe usunięcie barier architektonicznych	<p>Zakład Karny w Braniewie – Ambulatorium z Izbą Chorych (osadzeni) o pow. 71 m2.</p> <p>Zakład Karny w Jastrzębiu Zdroju - remont pomieszczeń Izby Chorych wraz z ambulatorium, przystosowanie 1 celi mieszkalnej z 2 miejscami zakwaterowania dla osób niepełnosprawnych, zapewnienie możliwości wjazdu.</p> <p>Zakład Karny w Sieradzu - przebudowa ambulatorium z izbą chorych i dostosowanie przebudowanych pomieszczeń w Pawilonie A dla potrzeb osób niepełnosprawnych, łączna powierzchnia przebudowanego pawilonu 420m2, likwidacja progów, dostosowanie łazienek, 4 cele na łączną pojemność 8 osadzonych.</p>
2.	Zakup i montaż platformy dla niepełnosprawnych	<p>Areszt Śledczy w Suwałkach - 1 schodołaz.</p> <p>Areszt Śledczy w Tarnowskich Górach - montaż platformy przyschodowej do pawilonu B.</p> <p>Areszt Śledczy w Krakowie - zakup windy dla osób niepełnosprawnych i montaż w budynku Sali widzeń.</p> <p>Areszt Śledczy w Karkowie Podgórzu - zakup schodołazu.</p> <p>Zakład Karny w Barczewie - 1 schodołaz.</p>
3.	Dostosowanie węzła sanitarnego dla niepełnosprawnych	<p>Zakład Karny w Grądach-Woniecko - Zamontowano pochwyty oraz siedzisko w łazience, wykonano zabezpieczenia antypoślizgowe podłogi prysznicą;</p> <p>Zakład Karny w Czerwonym Borze - wymieniono osprzęt – 2 siedziska, 2 – uchwyty.</p> <p>Zakład Karny w Przytułach Starych - wymieniono umywalkę i miskę ustępową, zamontowano pochwyty przy przyborach sanitarnych.</p>
3.	Dostosowanie węzła sanitarnego dla niepełnosprawnych	<p>ZK Włocławek - dostosowano węzeł sanitarny w celi mieszkalnej w pawilonie "B" do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zakład Karny w Jastrzębiu Zdroju - kompleksowy remont dwóch sanitariatów, wyposażenie w armaturę łazienkową dedykowaną dla osób niepełnosprawnych (miska ustępowa, krzeselko prysznicowe, 4 szt. poręczy, umywalka z możliwością podjazdu pod nią wózkiem inwalidzkim).</p> <p>Areszt Śledczy w Katowicach - remont węzła sanitarnego.</p> <p>Zakład Karny w Zabrze - wyposażenie w nowe uchwyty i taborety.</p> <p>Zakład Karny w Herbach - wykonanie pełnego węzła sanitarnego dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Areszt Śledczy w Krakowie Podgórzu - montaż siedziska pod natryskiem.</p> <p>Zakład Karny w Krakowie Nowej Hucie - węzeł sanitarny w pomieszczeniach ambulatorium z izbą chorych.</p> <p>Zakład Karny w Nowym Wiśniczu - dostosowanie łaźni oddziałowej.</p> <p>Zakład Karny w Pińczowie - montaż stanowiska dla osób niepełnosprawnych w łaźni pawilonu B.</p> <p>Zakład Karny w Tarnowie - montaż uchwytów w łaźniach pawilonu A.</p> <p>Zakład Karny w Tarnowie Mościcach - montaż uchwytów.</p> <p>Zakład Karny we Włodawie - łazienka w poczekalni.</p> <p>Zakład Karny Nr 1 w Łodzi - Utworzenie dwóch stanowisk w łaźniach.</p>

		Zakład Karny Nr 2 w Łodzi - Wyremontowano 3 łazienki w oddziałach pawilonu A oraz przystosowano dla osób niepełnosprawnych.
3.	Dostosowanie węzła sanitarnego dla niepełnosprawnych	Zakład Karny w Garbalinie - zamontowano siedziska w przebieralni.
		Zakład Karny w Łowiczu - dwa siedziska prysznicowe.
		Areszt Śledczy w Kędzierzynie - Koźlu - utworzenie stanowiska w łazni dla osoby niepełnosprawnej (barierki, ławeczka, poręcz).
		Zakład Karny w Nysie - utworzenie natrysku w łazni wraz z sanitariatem.
		Zakład Karny w Gębarzewie - Pawilon A: CELA NR 11 - montaż baterii dogodnej dla osób niepełnosprawnych - montaż umywalki dla niepełnosprawnych, - montaż poręczy na odpowiedniej wysokości - montaż lustra dla niepełnosprawnych CELA NR 20 - montaż poręczy na odpowiedniej wysokości -montaż lustra dla niepełnosprawnych, baterii dogodnej dla osób niepełnosprawnych Pawilon F CELA NR 132 - montaż baterii dogodnej dla niepełnosprawnych - montaż lustra dla niepełnosprawnych Pawilon E: - CELA NR 23 - montaż umywalki dla niepełnosprawnych, - montaż poręczy na odpowiedniej wysokości Sala widzeń na terenie ścisłym: - montaż baterii dogodnej dla osób niepełnosprawnych - dostosowanie stolików (wycięcie szczebla uniemożliwiającego schowanie nóg osobom na wózkach) - montaż poręczy na odpowiedniej wysokości - montaż lustra dla niepełnosprawnych
		Zakład Karny w Koziegłowach - izba chorych.
		Zakład Karny we Wronkach - Dostosowanie węzła sanitarnego w świetlicy nr 5 w pawilonie E (OP IV)-Poszerzenie kącika sanitarnego, ułożenie płytek podłogowych oraz płytek ściennych przy umywalce, dostosowanie włączników i gniazd elektrycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych, montaż poręczy dla osób niepełnosprawnych, montaż umywalki oraz miski ustępowej dla osób niepełnosprawnych wymiana drzwi do węzła sanitarnego (90), ułożenie płytek podłogowych w świetlicy, przeprowadzenie prac malarskich farbą emulsyjną i olejną.
3.	Dostosowanie węzła sanitarnego dla niepełnosprawnych	Areszt Śledczy w Choszcznie - 1 szt. siedzisko.
		Oddział Zewnętrzny w Choszcznie podległy Aresztowi Śledczemu w Choszcznie - 1 szt. Siedzisko.
		Zakład Karny w Nowogardzie - 1 szt. Siedzisko.
		Zakład Karny w Strzelinie - Montaż uchwytów i siedziska w łazni.
		Zakład Karny w Wołowie - Zakup i montaż uchwytów i siedziska prysznicowego.
		Zakład Karny Nr 2 we Wrocławiu - Wykonanie stanowiska prysznicowego wyposażonego w barierkę i siedzisko w 4 łazniach, wyposażenie 4 toalet w barierki dla osób niepełnosprawnych.
		Areszt Śledczy w Warszawie Grochowie - dostosowanie 1 węzła sanitarnego.
		Areszt Śledczy w Warszawie Białołęce - dostosowanie 1 węzła sanitarnego.
4.	Wykonanie podjazdu (pochylni) dla niepełnosprawnych	Areszt Śledczy w Suwałkach - wykonano podjazd-pochylnię do budynku bramowego.
		Zakład Karny w Lublińcu - zakup 2 kpl przenośnych podjazdów dla niepełnosprawnych.

		Zakład Karny w Raciborzu - zapewnienie swobodnej komunikacji osobom niepełnosprawnym do pomieszczeń rejestracji widzów.
4.	Wykonanie podjazdu (pochylni) dla niepełnosprawnych	Zakład Karny w Herbach - cztery podjazdy w głównych ciągach komunikacyjnych pomiędzy budynkami.
		Zakład Karny w Wojkowicach - podjazd do pawilonu F - ambulatorium z izbą chorych.
		Zakład Karny w Hrubieszowie - 2 podjazdy (bud. Adm i pawilon A).
		Zakład Karny w Iławie - podjazd do budynku B.
		Areszt Śledczy w Działdowie - przebudowa wejścia do jednostki z wykonaniem podjazdu.
		Areszt Śledczy w Poznaniu - Wykonanie podjazdu z placu głównego do budynku szpitala. Likwidacja różnicy poziomów o wysokość trzech stopni.
		Oddział Zewnętrzny w Moszczańcu podległy Zakładowi Karnemu w Łupkowie - 76,80 m2 powierzchni podjazdu przed pawilonami X1 i X2.
		Zakład Karny w Siedlcach - wykonanie dwóch konstrukcji schodów wraz z podjazdami.
5.	Wykonanie poszerzenia otworów drzwiowych z wymianą drzwi	Areszt Śledczy w Suwałkach - wymieniono 1 drzwi zewnętrzne w budynku bramowym.
		Zakład Karny w Grądach-Woniecko - wymieniono 11 szt. drzwi w pomieszczeniach ambulatorium z izbą chorych.
		Zakład Karny Włocławek - wymieniono drzwi wejściowe do celi mieszkalnej w pawilonie "B".
		Zakład Karny w Inowrocławiu - przejście z części administracyjnej na teren oddziału penitencjarnego nr 2.
5.	Wykonanie poszerzenia otworów drzwiowych z wymianą drzwi	Areszt Śledczy w Chojnicach - zamontowano 13 szt. drzwi do cel mieszkalnych.
		ZK Sztum – Wykonanie poszerzenia otworów drzwiowych w ambulatorium (osadzeni) - 2 kpl.
		Zakład Karny w Jastrzębiu Zdroju - poszerzenie 33 otworów drzwiowych, montaż 33 par drzwi o szer. 100 cm do cel, sanitariatów, gabinetów lekarskich i zabiegowych.
		Areszt Śledczy w Zabrze - poszerzenie otworów drzwiowych do 2 cel mieszkalnych Izby chorych.
		Zakład Karny w Hrubieszowie - 2 poszerzonych drzwi w pawilonie B - świetlica i kaplica.
		Zakład Karny w Płocku - wymiana 6 par drzwi w gabinetach lekarskich znajdujących się w Ambulatorium z Izbą Chorych oraz wymiana 2 par drzwi wejściowych do cel medycznych.
		Zakład Karny w Nysie - 1 szt.
		Zakład Karny w Opolu - 1 szt.
		Areszt Śledczy we Wrocławiu - Wymieniono 99 szt. drzwi w 96 celach mieszkalnych i 3 świetlicach.
		Zakład Karny w Żytkowicach - montaż krat.
		Areszt Śledczy w Warszawie Grochowie - poszerzenie 1 otworu drzwiowego.
6.	Likwidacja progów, różnic w poziomie podłóg (zabezpieczenie antypoślizgowe)	Zakład Karny w Przytułach Starych - zlikwidowano 1 próg w pawilonie B.
		Zakład Karny w Inowrocławiu - likwidacja progu w przejściu dzielącym część administracyjną z oddziałem penitencjarnym nr 2.
6.	Likwidacja progów, różnic w poziomie podłóg (zabezpieczenie antypoślizgowe)	Zakład Karny w Lublińcu - likwidacja progu, wykonanie podjazdu do budynku nr 3, w którym znajduje się sala widzów.
		Zakład Karny w Tarnowie Mościcach - likwidacja progów i zabezpieczenia antypoślizgowe.
		Zakład Karny Nr 2 w Łodzi - zakupiono 9 mat łazienkowych antypoślizgowych.
		Areszt Śledczy w Piotrkowie Trybunalskim - wymiana podłoża antypoślizgowego w windach.

		Zakład Karny w Płocku - wykonanie 139,95 m2 podłóg antypoślizgowych wraz z likwidacją progów w pomieszczeniach Ambulatorium z Izbą Chorych.
		Zakład Karny w Koziegłowach - wymiana drzwi w 4 celach mieszkalnych.
		Areszt Śledczy Grójec Oddział Zewnętrzny w Stawiszynie.
7.	Dostosowanie miejsc na parkingu dla osób niepełnosprawnych	Zakład Karny w Inowrocławiu - odmalowanie koperty.
		Zakład Karny w Krakowie Nowej Hucie - wydzielono dwa miejsca parkingowe.
		Zakład Karny w Chełmie - 1 miejsce parkingowe.
		Zakład Karny w Rzeszowie - 12 m2 powierzchni miejsca parkingowego.
		Areszt Śledczy - w Warszawie Grochowie - wyznaczenie 1 miejsca parkingowego.
		Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Popowie - wyznaczenie 1 miejsca parkingowego.
8.	Przystosowanie celi mieszkalnej wraz z sanitariatem	Areszt Śledczy w Suwałkach - obniżono włączniki elektryczne, gniazdka i przyciski przyzywowe, wymieniono baterię.
		Zakład Karny we Włocławku -przystosowano celę mieszkalną w pawilonie "B" do potrzeb osób niepełnosprawnych.
		Zakład Karny w Malborku - przystosowanie celi mieszkalnej wraz z sanitariatem (osadzeni) - 1 cela.
8.	Przystosowanie celi mieszkalnej wraz z sanitariatem	Zakład Karny w Jastrzębiu Zdroju - kompleksowe przystosowanie celi mieszkalnej wraz z sanitariatem.
		Areszt Śledczy w Katowicach - montaż uchwytów.
		Areszt Śledczy w Tarnowskich Górach - zakup łóżek szpitalnych - 4 szt., szafek szpitalnych - 4 szt., remont kąpielnicy i celi, montaż uchwytów.
		Areszt Śledczy w Bytomiu - przystosowanie 1 celi z 3 miejscami zakwaterowania.
		Areszt Śledczy w Zabrzu - przystosowanie 1 celi mieszkalnej.
		Areszt Śledczy w Krakowie - montaż automatów do okien w celi dla osób niepełnosprawnych.
		Zakład Karny w Hrubieszowie - 1 cela.
		Areszt Śledczy w Lublinie - 1 cela w pawilonie D.
		Zakład Karny w Opolu Lubelskim - 1 cela.
		Areszt Śledczy w Ostrowie Wielkopolskim - Wymiana drzwi wejściowych, cela dostępna dla osób niepełnosprawnych.
		Areszt Śledczy w Szamotułach - powierzchnia remontowana 11,80 m2.
		Areszt Śledczy w Środzie Wlkp. - Remont pomieszczenia izby chorych dostosowanej dla osób niepełnosprawnych w ramach remontu pomieszczeń ZOZ-u.
		Areszt Śledczy w Zielonej Górze - Remont pomieszczenia izby chorych dostosowanej dla osób niepełnosprawnych w ramach remontu pomieszczeń ZOZ-u.
		Zakład Karny w Gębarzewie - Pawilon A:- cela 11, 20 - obniżenie wyłącznika światła - Pawilon F:- cela 132 – obniżenie szafek
		Areszt Śledczy w Nowej Soli - Uzyskanie jednego miejsca z przeznaczeniem dla osoby niepełnosprawnej.
8.	Przystosowanie celi mieszkalnej wraz z sanitariatem	Zakład Karny we Wronkach - Dostosowanie celi mieszkalnej nr 6 w pawilonie E (OP IV)-Poszerzenie kąpielnicy sanitarnego, ułożenie płytek podłogowych w węźle sanitarnym oraz w celi mieszkalnej, ułożenie płytek ściennych w węźle sanitarnym, montaż poręczy krzeselka prysznicowego oraz lustra uchylnego dla osób niepełnosprawnych, montaż zestawu prysznicowego, umywalki oraz miski ustępowej dla osób niepełnosprawnych wymiana drzwi do węzła sanitarnego (90), dostosowanie włączników i gniazd elektrycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych, przeprowadzenie prac malarskich farbą emulsyjną i olejną.

		Zakład Karny w Stargardzie - montaż w 2 celach mieszkalnych uchwytów przy umywalkach.
		Areszt Śledczy w Wałbrzychu - Połączenie celi mieszkalnej z pomieszczeniem radiowęzła, wymiana drzwi wejściowych, wykonanie węzła sanitarnego wraz z wyposażeniem dla niepełnosprawnych (toaleta i łazienka), wymiana posadzek, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana oświetlenia, wykonanie powłok malarskich, wyposażenie w sprzęt kwaterunkowy.
		Areszt Śledczy we Wrocławiu - W celi nr 12 oddziału IC zamontowano nową muszlę ustępową, umywalkę, baterię umywalkową, uchwyty przy umywalce i muszli ustępowej dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Zamontowano przycisk przyzywowy przy łóżku osoby niepełnosprawnej.
		Zakład Karny w Wołowie - Przystosowanie dwóch cel dla osób niepełnosprawnych.
		Areszt Śledczy w Warszawie Służewcu - dostosowanie 1 celi.
		Areszt Śledczy w Warszawie Białołęce - dostosowanie 1 celi.
		Areszt Śledczy w Warszawie Grochowie - dostosowanie 1 celi.
		Areszt Śledczy Grójec Oddział Zewnętrzny w Stawiszynie dostosowanie 1 celi.

**DZIAŁANIA W 2016 R. ZAKRESIE LIKWIDACJI BARIER FUNKCJONALNYCH
W SĄDACH**

I. Nowo wybudowane obiekty w 2016 r. w resorcie sprawiedliwości, w których został zapewniony dostęp dla osób niepełnosprawnych		
1.	Sąd Rejonowy w: Gostyninie,	
2.	Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej	
3.	Sąd Rejonowy w Żarach	
4.	Sąd Rejonowy w Iławie	
5.	Sąd Rejonowy w Szczecinku	
II. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach wymiaru sprawiedliwości w 2016 r.		
Lp.	Wyszczególnienie	Nazwa jednostki organizacyjnej
1	Kompleksowe usunięcie barier architektonicznych w obiektach	<i>Sąd Rejonowy w Olkuszu.</i>
2.	Zakup i montaż dźwigu osobowego (windy)	<i>Sąd Okręgowy w: Łodzi, Koszalinie.</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Bytomiu, Wołominie (wymiana windy).</i>
3.	Zakup i montaż platformy dla niepełnosprawnych	<i>Sąd Okręgowy w Bydgoszczy.</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Mikołowie, Łodzi-Śródmieściu, Suchej Beskidzkiej, Gostyniu (ul. Sądowa 1).</i>
4.	Dostosowanie węzła sanitarnego dla osób niepełnosprawnych	<i>Sąd Okręgowy w: Lublinie, Warszawie (al. Solidarności 127 - 7 toalet), Piotrkowie Trybunalskim, Koninie.</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Nidzicy, Gdyni, Malborku, Ostrzeszowie, Łodzi-Śródmieściu, Śremie, Poznaniu-Stare Miasto, Poznaniu-Grunwald i Jeżyce, Nowej Soli.</i>
5.	Wykonanie podjazdu (pochylni) dla niepełnosprawnych	<i>Sąd Okręgowy w: Krośnie, Warszawie (al. Solidarności 127).</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Chełmnie, Jędrzejowie, Międzyrzeczu, Lubaniu.</i>
6.	Wykonanie poszerzenia otworów drzwiowych z wymianą drzwi	<i>Sąd Okręgowy w: Krośnie, Lublinie.</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Wyszkanie, Nidzicy, Malborku, Aleksandrowie Kujawskim, Wołominie, Gorzowie Wielkopolskim.</i>
7.	Likwidacja progów	<i>Sąd Apelacyjny w: Rzeszowie.</i>
		<i>Sąd Okręgowy w: Krośnie, Lublinie.</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Wyszkanie, Kościerzynie, Kluczborku.</i>
8.	Dostosowanie miejsc na parkingu dla osób niepełnosprawnych	<i>Sąd Okręgowy w: Warszawie, Kielcach (ul. Wróblewskiego 4).</i>
		<i>Sąd Rejonowy w: Wyszkanie, Ostrowi Mazowieckiej, Bartoszcach, Rybniku, Chełmnie, Wąbrzeźnie,</i>

		Kościerzynie, Łodzi-Śródmieściu, Nowej Soli, Świnoujściu.
9	Inne, np.: pomoc osobom mającym trudności w komunikowaniu się (tłumacz, poczta elektroniczna, SMS, MMS, pracownik sądu), czytelne tablice informacyjne (wejścia do budynku, do wind, o lokalizacji przycisku umożliwiającego wezwanie ochrony), informacje głosowe o poruszaniu się w budynku, w windach, odpowiednie oznakowanie schodów, montaż schodołazów, itp.	<p>Sąd Apelacyjny w: Poznaniu (wdrozenie nowej strony internetowej spełniającej wymagania w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych).Sąd Okręgowy w: Tarnobrzegu (remont schodów wejściowych z oznakowaniem dla osób słabowidzących), Słupsku (czytelne tablice informacyjne - wejście do budynku, do windy, do toalety i oznakowanie schodów), Lublinie (tablice informacyjne, system ostrzegawczy, system przyzywowy w sanitariatach, schodołaz), Warszawie i Warszawie Pradze (tablice informacyjne-rozmeszczenie korytarzy, sal rozpraw, BOI, czytelnik akt), Łodzi (system "wirtualny tłumacz"), Krakowie (obniżenie okna w punkcie informacyjnym), Wrocławiu (tłumacz języka migowego).</p> <p>Sąd Rejonowy w: Łomży (System Obsługi Niestyszających), Biskupcu i Piszcu (montaż pochwytyw przy schodach), Sokółce (oznakowanie schodów taśmą), Łańcucie (zakup wózka inwalidzkiego), Sanoku, Brzesku, Sochaczewie, Stargardzie, Poznaniu Grunwald, Żaganiu i Jeżycach (czytelne tablice informacyjne), Rybniku, Bytomiu i Wągrowcu (przycisk wzywający ochronę), Mikolowie (dostępna poczta elektroniczna), Katowicach, Goleniowie i Wieluniu (zapewnienie tłumacza języka migowego), Ostródzie i Włocławku (pracownicy BOI przeszli kurs I stopnia języka migowego i w ogólnodostępnej części dysku sieciowego umieszczono skrócony słownik języka migowego), Toruniu (tłumacz języka migowego on-line w systemie Tok-tu-tok), Tczewie (rozprawy z udziałem osób niepełnosprawnych odbywają się na parterze), Białej Podlaskiej (sygnalizacja przyzywowa, remont i przeniesienie łazienki dla niepełnosprawnych na parter), Mińsku Mazowieckim (oznakowanie schodów, zainstalowano 3 szt. elektronicznych tablic informacyjnych, zakupiono 3 szt. noszy płachtowych, przeprowadzono audyt architektoniczny budynku pod kątem osób niepełnosprawnych), Puławach (przeszkolenie pracowników z zakresu obsługi pod kątem m.in. osób niepełnosprawnych), Warszawie-Śródmieściu (instalacja tablicy informacyjnej, przeszkolenie pracowników BOI w zakresie języka migowego), Opocznie (wyznaczenie pracowników do pomocy osobom niepełnosprawnym i instalacja domofonu przed wejściem do budynku), Łodzi-Śródmieściu (informacje głosowe o poruszaniu się w budynku, komunikaty głosowe w windach, przyciski dla osób niewidomych i niedowidzących, informacje na stronach sądu dla niepełnosprawnych), Płońsku (szkolenia pracowników do kontaktu z osobą autystyczną), Złotoryi, Nysie, Kłodzku, Opolu, Oławie i Wrocław-Fabryczna (zapewnienie tłumacza migowego i dostosowanie strony</p>

		<p>internetowej do potrzeb osób niedowidzących), Chrzanowie (oznakowanie schodów, czytelne tablice informacyjne przed wejściem i 2 sale rozpraw zlokalizowane w ogólnodostępnej części budynku), Busku-Zdroju (możliwość komunikowania się pocztą elektroniczną i zapewniona została przez pracowników ochrony pomoc w poruszaniu się w budynku), Nowym Targu (zapewnienie komunikacji w języku migowym przy wykorzystaniu narzędzia wideokonferencji) , Jędrzejowie (montaż barierek przy schodach w wejściu głównym do sądu), Zakopanem (przeszkolenie pracownika w posługiwaniu się językiem migowym), Poznaniu Stare Miasto (kursy języka migowego), Poznaniu Nowe Miasto i Wilda (dostępna poczta elektroniczna, elektroniczne czytelne tablice, możliwość skorzystania z usług tłumacza), Koninie (zakup dostępu on-line do tłumacza języka migowego w BOI), Walczu (schodołaz), Gryfinie (wózek inwalidzki), Gorzowie Wielkopolskim (informacje głosowe o poruszaniu się w budynku i przycisk przyzywowy do ochrony), Krośnie Odrzańskim (tablice informacyjne wskazujące wejście dla niepełnosprawnych do budynku i windy).</p>
--	--	--

**INFORMACJA
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 R. O STANIE DOSTOSOWANIA DLA OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH CZĘŚCI OGÓLNODESTĘPNEJ OBIEKTÓW
SŁUŻBOWYCH SIEDZIB JEDNOSTEK POLICJI**

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba budynków
1	Liczba obiektów jednostek Policji, które są całkowicie dostępne dla potrzeb osób niepełnosprawnych	424
	KWP/KSP	19
	KMP/KPP/KRP	220
	KP	167
	PP	18
2	Liczba obiektów jednostek Policji dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych w 2016 r.	30
	KWP/KSP	2
	KMP/KPP/KRP	14
	KP	9
	PP	5
3	Liczba obiektów jednostek Policji nie dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	757
	KWP/KSP	25
	KMP/KPP/KRP	179
	KP	280
	PP	273
4	Liczba obiektów jednostek Policji planowanych do dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych w 2017 r.	38
	KWP/KSP	0
	KMP/KPP/KRP	16
	KP	14
	PP	8
5	Liczba obiektów jednostek Policji planowanych do dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych w latach następnych.	340
	KWP/KSP	7
	KMP/KPP/KRP	68
	KP	130
	PP	135

DZIAŁANIA W 2016 R. MAJĄCE NA CELU DOSTOSOWANIE DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH CZĘŚCI OGÓLNODOSTĘPNEJ OBIEKTÓW SŁUŻBOWYCH SIEDZIB JEDNOSTEK POLICJI

Jednostka	Rodzaj działania	Opis działań - efekty
KWP BIAŁYSTOK		
KMP Łomża	Remont	Winda zewnętrzna
KWP BYDGOSZCZ		
KP Szubin	Budowa	Parking z miejscami dla pojazdów osób niepełnosprawnych, podjazd, węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych, pokój przyjęć interesantów na parterze.
KP Strzelno	Przebudowa	Podjazd dla osób niepełnosprawnych, węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych, pokój przyjęć interesantów na parterze.
KMP Toruń	Przebudowa	Parking z miejscami dla pojazdów osób niepełnosprawnych, podjazd, węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych, pokój przyjęć interesantów na parterze.
KWP GORZÓW WLKP.		
KPP Krosno Odrzańskie	Budowa	Pełne dostosowanie części ogólnodostępnej dla dostępności osób niepełnosprawnych : parking z miejscami dla pojazdów osób niepełnosprawnych; pokój przyjęć interesantów na parterze; węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych; winda wewnętrzna; odpowiednia szerokość drzwi, ciągu komunikacyjnego, brak progów.
KWP KATOWICE		
KP Kłomnice	Budowa	Parking, podnośnik, węzeł sanitarny, pokój przyjęć interesantów
KPP Zawiercie	Przebudowa	Parking, podnośnik, węzeł sanitarny, pokój przyjęć interesantów
KP Siewierz	Remont	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych
KMP Dąbrowa Górnicza	Przebudowa	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych.
KPP Wodzisław Śląski	Budowa	Podnośnik
KMP Rybnik	Budowa	Podnośnik
KMP Jaworzno	Remont	Parking, drzwi automatyczne, dzwonek przyzywowy, węzeł sanitarny, montaż podnośnika.
KMP Tychy	Remont	Parking, drzwi automatyczne, dzwonek przyzywowy, węzeł sanitarny, montaż podnośnika.
KWP KIELCE		
KWP Kielce	Remont	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych.
KP Koprzywnica	Remont	Platforma przychodowa dla osób niepełnosprawnych.
KWP KRAKÓW		

KPP Kraków	Budowa	Dostosowanie toalety i pomieszczenia przyjęć interesantów do potrzeb osób niepełnosprawnych, wydzielone na parkingu miejsce dla osób niepełnosprawnych.
KPP Limanowa	Remont	Dostosowanie toalety na parterze do potrzeb osób niepełnosprawnych.
KPP Wieliczka	Remont	Dostosowanie toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do punktu przyjęć interesantów - przebudowa strefy wejściowej.
KWP LUBLIN		
KP Bełżyce / KMP Lublin	Przebudowa	Dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych ruchowo (podjazd dla niepełnosprawnych, węzeł sanitarny, miejsce parkingowe, pokój przyjęć na parterze).
KP Żmudź /KMP Chełm	Przebudowa	Dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych ruchowo (wejście z terenu węzeł sanitarny, pokój przyjęć na parterze),
PP Miączyn/KMP Zamość	Przebudowa i budowa	Dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych ruchowo (podjazd, węzeł sanitarny, miejsce parkingowe, pokój przyjęć na parterze).
KWP ŁÓDŹ		
I KP KMP w Łodzi	Budowa	Pełne dostosowanie budynku dla dostępności osób niepełnosprawnych.
PP w Drzewicy	Przebudowa	Schodolaz dla ON, przystosowany węzeł sanitarny, pokój przyjęć interesantów na parterze.
KPP w Poddębicach	Budowa	Pełne dostosowanie budynku dla dostępności osób niepełnosprawnych.
KMP w Piotrkowie Tryb.	Przebudowa	Parking z miejscami dla pojazdów ON, podjazd dla ON, przystosowany węzeł sanitarny, pokój przyjęć interesantów na parterze, winda.
KWP OLSZTYN		
KMP Olsztyn	Remont	Parking z miejscami dla pojazdów osób niepełnosprawnych, wyposażenie w schodolaz, węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych.
KWP POZNAŃ		
KPP Gniezno	Budowa	Pełne dostosowanie dla osób niepełnosprawnych.
KP Pniewy	Budowa	Pełne dostosowanie dla osób niepełnosprawnych.
PP Nowe Miasto	Remont	Swobodna komunikacja - odpowiednia szerokość drzwi.
PP Godziszewo Wielkie	Remont	Miejsca postojowe, swobodna komunikacja - odpowiednia szerokość drzwi.
PP Blizanów	Remont	Miejsca postojowe, platforma przyschodowa.
PP Lisków	Remont	Miejsca postojowe, swobodna komunikacja - odpowiednia szerokość drzwi.
KWP RZESZÓW		
KP Brzostek	Remont	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych.
KWP Szczecin		
KPP Gryfino	Budowa	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych.

KWP WROCLAW		
KP Karpacz	Remont	Podjazd dla osób niepełnosprawnych.
KMP Legnica	Przebudowa	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla dostępności osób niepełnosprawnych: parking z miejscami dla pojazdów osób niepełnosprawnych; podnośnik; węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych; pokój przyjęć interesantów na parterze; winda.
WSP SZCZYTNO		
WSPol	Remont pomieszczeń administracyjno-socjalnych w budynku strzelnicy	Pełne dostosowanie budynku siedziby jednostki dla osób niepełnosprawnych. Budynek posiada wejście z poziomu terenu. W czasie remontu dostosowano węzeł sanitarny dla osób niepełnosprawnych.